

Aikibudo Terminologie

Andy Nagels

8 februari 2012

合気武道

合
気
武
道

Disclaimer

De vertalingen in dit document zijn gemaakt door mezelf, m.b.v. officiële documenten, moderne technologie en mijn eigen kennis van het Japans. Daar ik echter geen expert ben in de Japanse taal, is het mogelijk dat er fouten staan in dit document. Naarmate mijn kennis van Aikibudo en Japans stijgt, zal ik de nieuwe kennis die ik heb opgedaan dan ook gebruiken om dit document na te kijken en te corrigeren.

Dit document is dus niet als finaal te beschouwen. Het wordt reeds vrijgegeven omdat het kan helpen bij het onthouden van de technieken.

Opmerking: *De laatste versie kan gratis gedownload worden van de volgende url:*

<http://c.dommel.be/aikibudo.html>.

Hier staat steeds de datum van laatste wijziging naast het document.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	De Japanse taal	1
3	Uitspraak	2
4	Algemene terminologie	2
4.1	Algemeen	2
4.2	Richtingen en gebieden	2
4.3	Acties	2
4.4	Lichaamsdelen	3
4.5	Andere begrippen	3
4.6	Leerstof	3
5	級の技Kyū technieken	4
5.1	6de kyū [SHOKU]	4
5.2	5de kyū [SHOKU]	5
5.2.1	Algemeen	5
5.2.2	技Technieken	5
5.3	4de kyū [CHUKYU]	6
5.3.1	Algemeen	6
5.3.2	技Technieken	6
5.4	3de kyū [CHUKYU]	7
5.4.1	Algemeen	7
5.4.2	技Technieken	7
5.5	2de kyū [JOKYU]	8
5.5.1	Algemeen	8
5.5.2	技Technieken	8
5.6	1ste kyū [JOKYU]	9
5.6.1	Algemeen	9
5.6.2	技Technieken	9
6	段の技Dan technieken	10
6.1	第一段1ste dan	10
6.1.1	Algemeen	10
6.1.2	技Technieken	10
6.2	2de dan	11
6.2.1	Algemeen	11
6.2.2	技Technieken	11
6.3	3de dan	12
6.3.1	Algemeen	12
6.3.2	技Technieken	12
7	表技 Omote waza	12
	基本投げ技 Kihon nage waza (7 technieken)	13
	基本押え技 Kihon osae waza (6 technieken)	14
	雄用技投げ技 Oyō waza nage waza (間- 近間)	15
	雄用技押え技 Oyō waza osae waza (間 - 近間)	15
	和の精神 Wa no sei shin	15
	乱取り Randori	15
	形大東流 - ？ Kata daitō ryū - ikajo	15

8	Tenshin Shōden Katori Shintō Ryū	16
8.1	Algemeen	16
8.2	6de kyū	17
8.2.1	構之kamae	17
8.2.2	技Technieken	17
8.3	5de kyū	18
8.3.1	kata	18
8.3.2	bo jutsu	18
8.4	4de kyū	19
8.4.1	kata	19
8.5	3de kyū	19
8.5.1	kata	19
8.6	2de kyū	19
8.6.1	kata	19
8.7	1ste kyū	20
8.7.1	kata	20
8.8	第一段1ste dan	20
8.8.1	kata	20
8.8.2	extra	20

1 Inleiding

Dit document bevat termen die gebruikt worden in aikibudo.

2 De Japanse taal

Alvorens we de berippen bekijken, dient een korte uitleg gegeven te worden over de Japanse taal.

Japans is opgebouwd uit 3 grote onderdelen: *hiragana*, *katakana* en *kanji*.

Hiragana en katakana zijn allebei een *phonetisch* alfabet. Dat wil zeggen dat het symbolen voorstelt, die een klank uitbeelden. Japans heeft dus geen aparte letters, zoals de meeste Westerse alfabetten.

Hiragana wordt gebruikt om zinnen te vormen en grammatica toe te passen op de Japanse taal. Het toont hoe Japans wordt uitgesproken.

Katakana bevat dezelfde klanken en enkele extra klanken. Het is ontstaan om de verschillende buitenlandse termen te kunnen uitspreken. Zo worden bvb. namen van niet Japanners in katakana geschreven.

Kanji zijn de meer complexe Japanse symbolen, die woorden en begrippen voorstellen. Ook Japanse namen en plaatsnamen worden meestal met kanji geschreven. Om te weten hoe deze symbolen worden uitgesproken, wordt gebruik gemaakt van hiragana, omdat hiragana een phonetisch alfabet is dat klanken in beeld brengt.

Romaji is een westerse schrijfwijze van Japanse klanken. Het wordt in Japan ook gebruikt om op een computer te typen. Het is deze schrijfwijze, die het mogelijk maakt voor mensen die geen Japans kennen, om Japanse termen correct uit te spreken.

In de tabel hieronder, kan je een overzicht vinden van de verschillende alfabetten, ter verduidelijking van bovenstaande uitleg.

Nederlands alfabet	Hiragana	Katakana	Romaji
a	あ	ア	a
k	bestaat niet	bestaat niet	bestaat niet
bestaat niet	か	カ	ka

Tabel 1: Een kleine vergelijking ter verduidelijking

De begrippen in dit document, zijn op volgende manier weergegeven:

Nederlandse omschrijving | *Japanse term [hiragana uitspraak]* | *romaji uitspraak*

De technieken zijn echter te lang om op die manier weer te geven. Zij staan dus onder elkaar:

Nederlandse term
Japanse term [hiragana uitspraak]
Romaji uitspraak

3 Uitspraak

Een aantal letters worden iets anders uitgesproken in de romaji uitspraak, t.o.v. het Nederlands. Het is interessant om dit even te lezen, om zo geen verkeerde uitspraak te leren voor de techniek.

j: |zj| zoals in strandjanet, **J**efke, ... (en NIET zoals in **J**ommeke)

ch: |tsj| zoals in **ts**joeke **ts**joeke tuut tuut

sh: |sj| zoals in **ch**oco, **sh**ampoo, ...

u: korte |oe| zoals in nen **toek** **oep** aa bakkes, vake en **moe**ke, ...

ō of ou: lange |o| zoals in **boot**

ū of uu: lange |u| zoals in **vuur**

4 Algemene terminologie

4.1 Algemeen

basis/oorsprong/standaard	基本[きほん]	kihon
de kunst van het veilig vallen	受身[うけみ]	ukemi
actieve partner	取り[とり]	dori
controle	押さえ[おさえ]	osae
techniek	技[わざ]	waza
houding	構え[かまえ]	kamae

4.2 Richtingen en gebieden

rechts	右[みぎ]	migi
links	左[ひだり]	hidari
achterwaarts	後ろ[うしろ]	ushiro
voorwaarts	前[まえ]	mae
bovenste graad	上段[じょうだん]	jōdan
midden	中段[ちゅうだん]	chūdan
grond	土[ど]	do

4.3 Acties

worp	投げ[なげ]	nage
kopstoot	頭突き[ずつき]	zutsuki
trap	蹴り[けり]	keri
wurging	絞殺[こうさつ]	kōsatsu
omkering/terug sturen	返し[がえし]	gaeshi
zijwaartse trap	横蹴り[よこけり]	yoko keri
stoot	突き[つき]	tsuki

4.4 Lichaamsdelen

lichaam	体[たい]	tai
hand	手[て]	te
elleboog/elleboogstoot	肘[ひじ]	hiji
knie	膝[ひざ]	hiza
pols	手首[てくび]	tekubi
onderarm	小手[こて]	kote
schouder	肩[かた]	kata

4.5 Andere begrippen

schroef/veer van horloge	捻子[ねじ]	neji
uitwendig	表[おもて]	omote
tabel	表[ひょう]	hyō

4.6 Leerstof

verwijdering van het lichaam	体捌き[たいさばき]	tai sabaki
valtechnieken	受身技[うけみわざ]	ukemi waza
stoottechnieken	突き技[つきわざ]	tsuki waza
traptechnieken	蹴り技[けりわざ]	keri waza
?	? [ほじょうんど]	hojo undo
vrij gevecht	乱取り[らんどり]	randori

5 級の技Kyū technieken

5.1 6de kyū [SHOKU]

verwijdering van het lichaam 体捌き[たいさばき] tai sabaki	?
	? [いりみ] irimi
	?
	? [おいりみ] o irimi
valtechnieken 受身技[うけみわざ] ukemi waza	achterwaarts 後ろ[うしろ] ushiro
stoottechnieken 突き技[つきわざ] tsuki waza	?
	?
	?

5.2 5de kyū [SHOKU]

5.2.1 Algemeen

5.2.2 技Technieken

5.3 4de kyū [CHUKYU]

5.3.1 Algemeen

5.3.2 技Technieken

5.4 3de kyū [CHUKYU]

5.4.1 Algemeen

5.4.2 技Technieken

5.5 2de kyū [JOKYU]

5.5.1 Algemeen

5.5.2 技Technieken

5.6 1ste kyū [JOKYU]

5.6.1 Algemeen

5.6.2 技Technieken

6 段の技Dan technieken

6.1 第一段1ste dan

6.1.1 Algemeen

zwarte gordel/persoon die een rang heeft	
有段者[ゆうだんしゃ]	
yūdansa	
<hr/>	
1ste dan	
第一段[だいいちだん]	
daiichi dan	

6.1.2 技Technieken

?	
? [ひらき]	
hiraki	
<hr/>	
weegschaal worp	
天秤投げ[てんびんあげ]	
tenbin nage	
<hr/>	
veer/schroef van horloge onderarm omkering	
螺子小手返し[ねじこてがえし]	
neji kote gaeshi	
<hr/>	
?	
螺子小手返し[ねじこてがえし]	

6.2 2de dan

6.2.1 Algemeen

2de dan
第二段[だいにだん]
daini dan

6.2.2 技Technieken

6.3 3de dan

6.3.1 Algemeen

3de dan
第三段[だいさんだん]
daisan dan

6.3.2 技Technieken

7 表技 Omote waza

基本投げ技 Kihon nage waza (7 technieken)

interval en ruimte laten - lijn van het lichaam 間合と間 - 体の線 ma ai to ma - tai no sen		
(met) achterkant (vuist) (naar) zijkant van het gezicht slagen 裏横面打ち[うらよこめぬち] ura yoko men uchi	naartoe gaan en neerslaan 向え倒し[むかえたおし] mukae daoshi	achterwaartse val 後受身[うしろうけみ] ushiro ukemi
(met) voorkant (vuist) (naar) zijkant van het gezicht slagen	?	achterwaartse val
omote yoko men uchi	shiho nage	ushiro ukemi
hoge stoot 突き上段 tsuki jōdan	elkaar kruisen 行き違い yuki chigae	achterwaartse val 後受身[うしろうけみ] ushiro ukemi
stoot naar het midden	veer/schroef van horloge onderarm omkering	voorwaartse val
tsuki chūdan	neji kote gaeshi	mae ukemi
? mouw vastpakken ?袖取り[りょうそでとり] ryō sode dori	?	voorwaartse val
?	tenbin nage	mae ukemi
?	?	achterwaartse val
do soku te dori	hachi mawashi	ushiro ukemi
? handen vastpakken	heup worp	voorwaartse val
ryō te dori	koshi nage	mae ukemi

基本押え技 Kihon osae waza (6 technieken)

interval en ruimte laten - lijn van het lichaam

間合と間 - 体の線

ma ai to ma - tai no sen

stoot op middenhoogte ?[?] tsuki chūdan (beide handen achter de rug vastpakken) ryō te ippo dori	in een achterwaartse beweging de elleboog breken ?[?] ushiro hiji kudaki elleboog naar gezicht, opzij trekken na verlies evenwicht robuse	schouder gewricht ?[?] kata kansetsu schouder gewricht kata kansetsu
(gi onder de schouder vastpakken) kata sode dori	pols breken kote kudaki	schouder gewricht kata kansetsu

---

interval en dichtbij - lijn van het lichaam

間合と近間 - 体の線

ma ai to chikama - tai no sen

ushiro kata dori

eri jime yuki chigae

ude kansetsu

ushiro ryō te dori

shiho nage

kata kansetsu

ushiro uwate dori

mukae daoshi

kata kansetsu

雄用技投げ技 Oyō waza nage waza (間- 近間)

technieken voor mannen werp technieken(ruimte laten - dichtbij)

雄用技投げ技(間 - 近間)

oyō waza nage waza (ma - chikama)

雄用技押え技 Oyō waza osae waza (間 - 近間)

technieken voor mannen werp technieken(ruimte laten - dichtbij)

雄用技押え技(間 - 近間)[おようわざおさえわざ (ま - ちかま)]

oyō waza osae waza (ma - chikama)

和の精神 Wa no sei shin

geest in harmonie

和の精神[わのせいしん]

wa no sei shin

---

voorwaarts en achterwaarts - lijn van het lichaam

前と後- 体の線

mae to ushiro - tai no sen

乱取り Randori

vrij gevecht

乱取り[らんどり]

randori

---

zacht gevecht (ruimte laten - lijn van het lichaam)

柔の乱取り(間 - 体の線)[じゅうのらんどり(ま - たいのせん)]

jū no randori (ma - tai no sen)

形大東流 - ? Kata daitō ryū - ikajo

8 Tenshin Shōden Katori Shintō Ryū

8.1 Algemeen

de weg van de hemel gewijdt aan de positieve legende van het Katori altaar
天真正傳香取神道流[てんしんしょうでんかとりしんとうりゅう]
tenshin shōden katori shintō ryū

8.2 6de kyū

8.2.1 構え kamae

bovenste/hoge houding 上段の構え[じょうだんのかまえ] jōdan no kamae
houding met de katana gericht naar de ogen van de tegenstander 青眼の構え[せいかんのかまえ] seigan no kamae
boog onder een hoek 弧がすみ[こがすみ] ko gasumi
hand naar achteren onder een hoek 手裏がすみ[てうらあがすみ] te ura gasumi
rechter lagere houding 右下段の構え[みぎげだんのかまえ] migi gedan no kamae
linker lagere houding (omgekeerde lagere) 左下段の構え[ひだりげだんおかまえ] hidari gedan no kamae (gyaku gedan)
schaduw houding 陰の構え[いんのかまえ] in no kamae
schuine houding 斜の構え[しゃのかまえ] sha no kamae
rechter hoge houding 右上段の構え[みぎじょうだんのかまえ] migi jōdan no kamae
linker hoge houding 左上段の構え[ひだりじょうだんのかまえ] hidari jōdan no kamae
? houding ? [しんのかまえ] shin no kamae
? onder een hoek ? [おがすみ] o gasumi
lager zitten (in houding) 座り下段(の構え)[すわりげだんのかまえ] suwari gedan (no kamae)
vogelstand 鳥[とり] tori

8.2.2 技Technieken

Alleen en in kumitachi.

uitrol van een winding 巻き打ち[まきうち] maki uchi
uitrol zijkant van het gezicht 横面打ち[よこめんうち] yokomen uchi
uitrol naar de grond (volledige snijbeweging van boven naar onder) 土打ち[どうち] do uchi
bodem ontvangen 土受け[どうけ] do uke
punt katana laten zakken en katana wegsteken ?[?] noto

8.3 5de kyū

8.3.1 kata

?
?
ken no kata
?
?
bo no kata
?
?
kusanagi no ken (iai goshi)

8.3.2 bo jutsu

Alleen en in kumitachi.

?
?
yokomen uchi
?
?
do uchi
?
?
sune uchi

8.4 4de kyū

8.4.1 kata

?

?

itsutsu no tachi (kiri komi)

?

?

nuki tsuke no ken (iai goshi)

8.5 3de kyū

8.5.1 kata

?

?

nanatsu no tachi (kiri komi)

?

?

nuki uchi no ken (iai goshi)

?

?

seri ai no bo (uchi komi)

8.6 2de kyū

8.6.1 kata

?

?

kasumi no tachi (kiri komi)

?

?

sune hishigi no bo (uchi komi)

?

?

itsutsu no naginata (kiri komi)

?

?

uken (iai goshi)

8.7 1ste kyū

8.7.1 kata

?
?
haka no tachi (kiri komi)
?
?
saken (iai goshi)
?
?
happo ken (iai goshi)

8.8 第一段1ste dan

8.8.1 kata

Een perfecte kennis is vereist van alle voorgaande technieken.

8.8.2 extra

- Houding van het lichaam en perfectie van de posities: shisei
- Uitgesproken expressie van kime, zanshin en kiai
- Kennis van de kobudo termen en de verschillende onderdelen waaruit een katana is opgebouwd